

Punto da orde do día: 8

Proposta dun novo calendario democrático en Som Energia

ÍNDICE

Contexto da proposta	2
	2
Elementos estruturais aos que responde a reflexión do calendario democrático	4
Diálogo permanente	4
	6
Participación non eido estratéxico	6
Obxectivo	6
Mocións	7
A Gran Conversa	8
Asemblea Xeral	8
Participación no eido organizativo	9
	9
Participación no eido operativo	9
	10
Formación e Escola de Som Energia	10
Aula Popular	10
Escola de Som Energia	11
O Participa	11
	11
Resumo visual da nova proposta	12
	12
Contacto	12

Contexto da proposta

De onde ven esta proposta?

Ao longo do 2022 levouse a cabo un proceso de diagnose da participación na cooperativa. Este proceso, por unha banda, forneceu información sobre a realidade da participación en Som Energia. Por outra, como proceso de aprendizaxe e enriquecemento individual e colectivo, permitiunos visualizar novas propostas para a participación, co obxectivo de promover unha meirande diversidade nos espazos participativos e unha mellor calidade democrática.

O novo calendario democrático, que presentamos a seguir, artella os diferentes elementos detectados neste proceso de diagnose para a mellora da participación en Som Energia.

Previamente, para axustar o achegamento global deste novo calendario, realizouse un proceso de consulta nos seguintes espazos da cooperativa:

1. Encontro de Grupos Locais
2. Sesión de traballo co Consello Reitor
3. Sesión de traballo co equipo técnico

Lembremos que o calendario democrático de referencia ata o día de hoxe pódese ver nesta [imaxe](#).

Que é o calendario democrático?

O calendario democrático é o ciclo no que se secuencian e se relacionan entre si os distintos espazos de participación da cooperativa. A seguir definimos os elementos que permiten artellar a participación na cooperativa e como se interrelacionan entre eles, co obxectivo de vehicular as diferentes necesidades e visións que emerxen da base asociativa para que se integren na actividade e estratexia da cooperativa.

Onde se trasladará esta nova proposta?

Unha vez aprobada a proposta do novo calendario democrático que presentamos a continuación, empregarase como base para elaborar a guía de participación de Som Energia.

Elementos estruturais aos que responde a reflexión do calendario democrático

O proceso de diagnose evidenciou a necesidade de ter en conta os seguintes elementos estruturais para mellorar a participación:

1. Falta de espazos de traballo e deliberación colectiva entre a proposta individual da moción e a votación na Asemblea.
2. Seguir participando/seguimento da moción despois da súa aprobación.
3. Vontade de encontros temáticos por parte das persoas socias.
4. Necesidade de coñecer máis os colectivos que forman parte da nosa base asociativa e facer encontros específicos.
5. Máis descentralización, para que se poidan tomar decisións no territorio. Que o calendario de participación se axuste á planificación anual da cooperativa.
6. Partir dun diálogo permanente e establecer varias ferramentas e canais de participación para non concentrar toda a participación nas mocións.
7. Diferenciar a incidencia da participación na cooperativa:
 - a. Por eidos
 - i. Eido estratéxico
 - ii. Eido organizativo
 - iii. Eido operativo
 - b. Considerar as diferentes tipoloxías de participación:
 - i. Síncronas/Asíncronas
 - ii. Presencial/Virtual
8. Dilatar os tempos na participación para que sexa máis cualificada e fonda

Diálogo permanente

Obxectivo

Ter un diálogo constante coa base asociativa para detectar temas candentes e necesidades relacionadas coa participación (formacións, compartir coñecemento, etc.) e a estrutura da cooperativa, ademais de identificar puntos estratéxicos que derivasen en mocións.

O Consello Reitor, xunto co Equipo de Transformación Enerxética e Comunidade (ETEC), decidirá a pertinencia de formalizar as propostas.

Canais

1. **Grupos locais:** conversas periódicas a través do correo electrónico e Participa, visitas, encontros e obradoiros temáticos. Encontro de Grupos Locais.

2. **Persoas socias:** encontros de colectivos específicos, encontros temáticos, Participa, enquisas, correo electrónico, Gran Conversa (encontro estratéxico bienal), canais habituais de atención e apoio ás persoas socias e usuarias.
3. **Cidadanía:** a través dos espazos de establecemento de redes, como a Xarxa d'Economía Social, Xarxa per la Sobirania Energètica, Cercles.coop, Federacions, REAS, REScoop, etc.
4. **Diálogo entre o Consello Reitor e persoas socias/Grupos Locais:**
 - Encontro de Grupos Locais - Espazo de conversa co Consello Reitor → diálogo en clave de rendemento de contas.
 - Encontro virtual do Consello Reitor coas persoas socias → diálogo aberto (inicio de curso - setembro).
5. **Encontro de Grupos Locais:** Espazo anual de reflexión e debate entre o Consello Reitor, a Intervención de Contas, o Equipo Técnico e as persoas socias dos Grupos Locais.

	Asíncrono	Síncrono	Virtual	Presencial	GL	Socias
Correo electrónico	x		x		x	x
Participa	x		x		x	x
Encontros temáticos		x	x		x	x
Encontros colectivos específicos		x	x	x		x
Visitas Grupos Locais		x	x	x	x	
Enquisas	x		x		x	x
Encontro de Grupos Locais		x		x	x	
Gran conversa (encontro estratéxico bienal)		x	x	x	x	x
Espazos de establecemento de redes	x	x	x	x	x	x

Duración

Permanente e, polo tanto, require persoas do Equipo Técnico (ETEC) dispoñibles permanentemente para a dinamización destes canais.

Participación non eido estratéxico

Obxectivo

Incidir no rumbo de Som Energia por medio dos recursos (económicos, persoas do Equipo Técnico, novos servizos, etc.) da cooperativa, coa vontade de xerar unha moción que se levará a votación na Asemblea Xeral.

Mocións

Ferramentas

Grupos temporais de traballo que agrupan a base asociativa, o Equipo Técnico e o Consello Reitor.

Resultado

Pode rematar ou non nunha moción para presentar á Asemblea Xeral.

Espazo de decisión

Asemblea Xeral: será o órgano que decidirá a aprobación ou non da proposta e, polo tanto, se se destinan recursos á súa aplicación.

Tempos

ANO 1			ANO 2	
Xaneiro	Recepción de propostas de grupos temporais de traballo	Xaneiro	Conclusión do traballo do GTT nunha moción para incorporala á orde do día da AX ano 2	Recepción de propostas de grupos temporais de traballo
Febreiro	Elección ¹ de entre 1 e 3 dos GTT propostos por parte de Pilotaxe + CR + informe do ETEC	Febreiro		elección de entre 1 e 3 destes grupos por parte de Pilotaxe + CR + informe do ETEC
Marzo	Grupo Temporal de	Marzo		Grupo Temporal de

¹ A elección dos GTT a implantar será realizada polo Consello de Goberno + Pilotaxe e baseándose en:

- O plan anual que establece os eixes estratéxicos que os equipos da cooperativa deben desenvolver.
- Un informe que realizará o ETEC en base ao diálogo permanente cos GL e a base asociativa, accións de termómetro sobre os temas recollidos (encontro de GL, Participa, etc.), a lectura do momento social... para dar conta da estratexia propia da mirada asociativa e o momento emerxente a escala social.

Abril	Traballo en marcha co apoio de ETEC	Abril		Traballo en marcha
Maio		Maio	AX que aproba as mocións iniciadas no ano 1	
Xuño		Xuño	O GTT continúa a cargo do desenvolvemento das accións aprobadas por moción	
Xullo		Xullo		
Agosto		Agosto		
Setembro		Setembro		
Outubro		Outubro		
Novembro	Diálogo entre o GTT e a elaboración do Plan de traballo o orzamento do ano 2.	Novembro		Diálogo entre o GTT e a elaboración do Plan de traballo o orzamento do ano 2.
Decembro		Decembro		

Seguimento, peche e devolución das mocións

O mesmo GTT, despois da aprobación da moción na Asemblea Xeral, continuará traballando polos obxectivos marcados e pechará a moción cando considere que se cumpriron.

Haberá, como mínimo, dous momentos de encontro do GTT despois da aprobación da moción; unha en clave de seguimento e a outra en clave de peche.

Na Asemblea seguinte farase o retorno, despois do peche da moción.

A Gran Conversa

A Gran Conversa é un encontro estratéxico bienal. Trátase dun proceso participativo arredor dun elemento interno da cooperativa. Presenta unha gran pregunta para deliberar como colectivo e que enfocará a estratexia da cooperativa a medio/longo prazo.

1. Establecerase cal é o marco de traballo.
2. Programaranse formacións e obradoiros de expertos (virtuais) que teñan en conta a diversidade de posicións.
3. Constituirase un espazo presencial de deliberación para chegar a unhas recomendacións consensuadas (nunha ou varias xornadas).
4. Farase un retorno e seguimento das recomendacións derivadas do proceso.
5. E, se corresponde, levarase á Asemblea a achega dalgunha das recomendacións.

Será un proceso no que haberá os tres estamentos (Consello Reitor, Equipo Técnico e base asociativa) e, onde se asegurará, por medio de metodoloxías específicas, para unha

participación que reflicta toda a diversidade da base asociativa. Ao mesmo tempo, garantírase a escoita de todas as persoas socias.

Terá unha periodicidade bienal e alternarase coa Escola, tamén no outono.

Asemblea Xeral

A Asemblea Xeral, constituída polas persoas socias da cooperativa, é o principal órgano de decisión da cooperativa e expresa a vontade social.

Os Estatutos rexen o funcionamento deste órgano. A Asemblea Xeral celébrase o primeiro semestre do ano, normalmente o derradeiro sábado do mes de maio.

Os seus obxectivos son dar conta do traballo feito durante exercicio do ano anterior, presentar os elementos do ano en curso e decidir sobre aspectos clave na definición da estratexia da cooperativa.

Todos os puntos aprobados pola Asemblea son mandatos que a cooperativa terá que desenvolver e aos que deberá destinar os recursos necesarios.

A Asemblea de Som Energia é presencial. Porén, para promover unha participación diversa e maioritaria da base asociativa, pódese seguir tamén en liña e votar telematicamente os distintos puntos da orde do día.

A cooperativa fomenta espazos de seguimento físicos e presenciais por todo o territorio.

Por último, para promover un voto crítico, establécense os Espazos de Preparación para a Asemblea Xeral (EPAXs), en formato virtual, nos que o equipo técnico, xunto co Consello Reitor, explican algúns puntos de votación da orde do día da Asemblea e resollen todas as dúbidas que presenten as persoas socias, sexa na mesma sesión ou a través da plataforma Participa.

Participación no eido organizativo

Todos os espazos de participación organizados (Consello Reitor, Grupos Temporais de Traballo, Grupos Locais, etc.) teñen autonomía e capacidade de autoxestión no tocante á execución dos seus obxectivos.

En caso de que as persoas socias ou os Grupos Locais desexen desenvolver espazos organizativos novos ou diferentes (encontros de eido territorial, medrar no territorio, fusión de Grupos Locais, grupos de traballo temáticos, etc.), ou queiran traspasar ideas de cambio ou mellora, poden contactar co Equipo de Transformación Enerxética e Comunidade (ETEC) para vehiculalo.

A cooperativa continuará a fornecer os Grupos Locais de ferramentas e autonomía, para que a súa actuación non territorio poida ser o máis ampla e diversa posible.

Exemplos: crear espazos de contacto directo e regular co Consello Reitor, incrementar a visibilidade dos Grupos Locais (recoller necesidades e difundir os éxitos), abrir un espazo transversal para compartir boas prácticas, propoñer espazos organizativos no eido territorial, etc.

Obxectivo

Dotar de autonomía e capacitar ao máximo os diferentes órganos da cooperativa, para que se poidan desenvolver os seus obxectivos do xeito máis transformador posible.

Ferramentas

Correo electrónico a ETEC.

Resultado

Facer as modificacións organizativas pertinentes que favorezan a execución dos obxectivos de cada actor da cooperativa.

Espazo de decisión

Grupo que fai a demanda e ETEC.

Duración

Permanente.

Participación no eido operativo

Todos os espazos de participación organizados (Consello Reitor, Grupos Temporais de Traballo, Grupos Locais, etc.) teñen autonomía e capacidade de autoxestión no tocante á execución dos seus obxectivos. Con todo, cómpre respectar os Estatutos, o Regulamento de Réxime Interno, o Código Ético da cooperativa e as súas políticas de desenvolvemento, ademais da Lei de cooperativas.

Dentro deste marco, cada órgano ten a potestade de decidir sobre a súa operatividade. Se hai algunha dúbida, se se queren achegar novas propostas de mellora ou cambio, ou se se desexa que o ETEC forneza acompañamento, pódese facer unha solicitude por correo electrónico.

Exemplos: visitar unha planta de xeración, montar un relatorio, asinar un manifesto, etc.

Obxectivo

Conseguir a máxima autonomía para que cada órgano poida desenvolver a súa actividade, ao mesmo tempo que conta co apoio do Equipo Técnico.

Ferramentas

Almacén de recursos, consulta de documentos protocolarios, correo electrónico a ETEC.

Resultado

Axilizar e ser máis eficientes no desenvolvemento das tarefas de cada órgano para dar resposta aos obxectivos da cooperativa.

Espazo de decisión

Grupo que fai a demanda e ETEC.

Duración

Permanente.

Formación e Escola de Som Energia

A cooperativa impulsa a formación como principio cooperativo esencial, co obxectivo principal de ofrecer un enriquecemento de coñecementos en temas que teñen relación co cambio de modelo enerxético, e máis amplamente, coa transformación ecosocial. A finalidade disto é garantir o pleno exercicio dos dereito democráticos e facilitar a emerxencia de procesos transformadores na cooperativa.

Na cooperativa, a formación é impulsada a través de:

1. A Aula Popular
2. A Escola de Som Energia

Aula Popular

A Aula Popular é a plataforma dixital de formación na que a cooperativa ofrece unha diversidade de cursos ligados aos devanditos temas.

O conxunto dos temas, obxectivos e procedementos recóllense e artéllanse nun plan formativo. Este plan ten como finalidade dotar acción formativa de coherencia, en relación coa diversidade das persoas socias, as necesidades detectadas e as liñas estratéxicas da cooperativa.

A tipoloxía de cursos que se ofrecen na Aula Popular son:

- a. Formación autoxestionada - cursos permanentes e abertos.
- b. Formación guiada - cursos periódicos e pechados.
- c. Formación recomendada impartida para outras entidades con valores e obxectivos afíns.

Escola de Som Energia

Encontro presencial coas persoas socias e aberta á cidadanía en xeral.

Considerando que cómpre entender a transformación ecosocial dende unha mirada transversal que interrelacione diferentes eidos na reflexión de solucións colectivas, propónse unha escola:

1. Codeseñada con outras entidades afíns aos valores e obxectivos da cooperativa, para acadar esta amplitude de mirada, ademais dun meirande impacto en persoas, necesario para promover cambios profundos.
2. Cunha periodicidade bienal que se alternaría coa Gran Conversa. Deste xeito, alternamos cun ciclo de aprendizaxe de novos coñecementos, valiosos para unha acción consciente, cun ciclo de apropiación destes coñecementos para materializalos con estratexias propias da cooperativa.
3. Como consecuencia dos puntos anteriores, propoñemos unha escola máis eficiente, na que os recursos destinados terán un meirande impacto social. Ao mesmo tempo, estes recursos derivarán en respostas reais decantadas na Gran Conversa.

O Participa

O Participa é unha plataforma dixital que artella e recolle toda a participación da cooperativa. Deste xeito, amplíanse os canais e os mecanismos participativos.

Na plataforma, as persoas socias podemos participar en espazos de diálogo, de deliberación e xerar consensos, de xeito autoorganizado.

Ademais, o Participa xera unha relación positiva e híbrida entre a participación dixital e a presencial, que se complementan e reforzan, de xeito que:

1. Fai máis viable e accesible a participación:
 - a. Como a base asociativa está estendida por todo o Estado, evítanse desprazamentos.
 - b. A participación na plataforma é asíncrona e, polo tanto, adáptase ás diferentes dispoñibilidades de tempos das persoas socias.
2. Fomenta a transparencia.
3. Da continuidade aos diferentes espazos de participación e garante a trazabilidade e integridade do conxunto da participación que acontece na cooperativa.
4. Permitir a votación electrónica co cumprimento dos requisitos xurídicos.

Resumo visual da nova proposta

Nesta presentación reflectimos as ideas clave desta proposta de novo calendario democrático.

Contacto

Correo xeral Equipo de Transformación Enerxética e Comunidade (ETEC):

participa@somenergia.coop

Correo específico para coordinación de Grupos Locais: coordinagl@somenergia.coop

Correo específico para temas formativos: formacio@somenergia.coop